

معاونت آموزش و پژوهش

کلیات و آیین‌نامه اجرایی

برگزاری دوره‌های آموزش ترجمه و تفسیر تخصصی قرآن کریم

شامل:

- نسیم حیات (۲۸، ۲۹ و ۳۰)
- نور الرحمن (۱۱ و ۱۰)
- جلسات و حلقات تفسیر قرآن

امام خمینی (ره):

قرآن شریف به قدری جامع لطایف و حقایق و سرایر و
دقایق توحید است که عقول اهل معرفت در آن حیران
می ماند؛ و این اعجاز بزرگ این صحیفه نورانیه آسمانی
است.

مقام معظم رهبری (مد ظله العالی):

معرفت، نجات، سلامت، رشد و تعالی و تقرب انسان به
سوی خداوند متعال از دستاوردهای قرآن کریم است
که تنها با انس و تدبّر در قرآن کریم به دست می آید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ﴾

«قرآن کتابی است فرخنده که آن را به سوی تو فرو فرستادیم، تا در آیاتش تدبر کنند و خردمندان پند گیرند.»

(سوره ص/آیه ۲۹)

پیش‌گفتار

به فرموده امیرالمؤمنین امام علی (ع) :

«قرآن نوری است که چراغ‌های فروزان آن خاموش نمی‌شود و شعله‌های پرفروغ آن فرو نمی‌نشیند؛ دریایی است که پرتو درخشان آن به تاریکی نمی‌گراید؛ جداکننده‌ای است میان حق و باطل که دلایل استوار آن ویران نمی‌گردد؛ شفایی است که بیماری به دنبال ندارد و از ادامه بیماری، هراسی به دل نمی‌افتد؛ توانمندی است که یاران آن شکست نمی‌پذیرند و حقیقتی است که یاری‌کنندگان آن عقب‌نشینی نمی‌کنند. قرآن معدن ایمان و چشمه‌سار دانش و دارویی است که پس از آن دردی وجود ندارد؛ نوری است که با آن تاریکی نیست و ریسمانی است که گره آن محکم است؛ پناهگاهی است که بلندای آن دور از دسترس است؛ عزتی است برای هر که تحت ولایت آن درآید؛ سالم و سلامت است برای هر که به آن وارد شود؛ هدایت است برای هر که به آن اقتدا نماید؛ برهان و دلیل است برای آن که با آن سخن بگوید و شاهی است استوار برای کسی که در مقام کارزار برآید...»^۱

آری، همانگونه که مولای متقیان و آئینه تمام‌نمای اسلام و باطن مجسم قرآن حضرت علی بن ابیطالب^۷ فرموده‌اند، قرآن مظهر و راهنمای تمامی خوبیها و دوی هر درد و مرض و پلیدی است؛ پس بر هر انسان صاحب‌خرد و اندیشه، به ویژه بر هر مسلمانی واجب است که تا فرصت باقی است به حد وسع و توان خود از خرمن‌های معارف این بحر عظیم بهره‌گیری و نیز بر سازمان‌ها و نهادهای فرهنگی جامعه فرض است تا با مهیا نمودن بستر لازم برای آموزش ترجمه و تفسیر قرآن کریم، ایشان را از این بحر معارف الهی بهره‌مند سازند.

در این راستا معاونت آموزش و پژوهش سازمان دارالقرآن الکریم به منظور تحقق اهداف این سازمان در نشر آموزه‌های قرآنی و عمومی کردن تفسیر قرآن کریم، کلیات و دستورالعمل اجرایی «برگزاری دوره‌های آموزش ترجمه و تفسیر عمومی قرآن کریم» را پس از بازنگری و انجام برخی اصلاحات جهت اجرا در سال ۱۳۹۶ ارائه می‌نماید.

امید است که با پیگیری و اجرای این طرح‌ها، گام مؤثری در جهت عمومی ساختن تفسیر و فهم قرآن کریم برداشته شده و فرهنگ انسان‌ساز قرآن کریم بیش از پیش در جامعه اسلامی گسترش یافته و در حیطه اندیشه و عمل، متجلی شود. انشاءالله.

معاونت آموزش و پژوهش

سازمان دارالقرآن الکریم

جدول مشخصات آموزشی کلیه دوره‌های آموزش ترجمه و تفسیر تخصصی قرآن کریم

ردیف	عنوان دوره	ساعات آموزشی			دروس پیش‌نیاز	منابع آموزشی	حدنصاب نمره قبولی		ارزش آموزشی
		نظری	عملی	جمع			کتابی	شفاهی	
۱	نسیم حیات (جزء ۲۸ و نیمه اول جزء ۲۹)	۸۰	--	۸۰	قرائت سطح ۲ و مفاهیم سطح ۳ (یا قبولی در آزمونهای معادل)	۱-تفسیر نمونه(مجلدات ۲۳ تا ۲۵) «تألیف آیت‌الله العظمی ناصر مکارم شیرازی و جمعی از فضلاء حوزه علمیه قم» یا ۲- تفسیر نسیم حیات(۲۸ و ۲۹) «تألیف آقای ابوالفضل بهرامپور»	۱۴	---	۸۰ ساعت
۲	نسیم حیات (نیمه دوم جزء ۲۹ و جزء ۳۰)	۸۰	--	۸۰	//	۱-تفسیر نمونه(مجلدات ۲۵ تا ۲۷) «تألیف آیت‌الله العظمی ناصر مکارم شیرازی و جمعی از فضلاء حوزه علمیه قم» یا ۲- تفسیر نسیم حیات(۳۰ و ۲۹) «تألیف آقای ابوالفضل بهرامپور»	۱۴	---	۸۰ ساعت
۳	نور الرحمان(۱۰)	۵۰	--	۵۰	---	ترجمه و تفسیر موضوعات برگزیده سه جزء دهم قرآن کریم(از آیه ۳ مبارکه زمر تا آیه ۳۲ سوره مبارکه قمر) بر مبنای کتاب «تفسیر همراه (تألیف گروه تخصصی تفسیر قرآن ستاد عالی کانون‌های فرهنگی هنری مساجد)»	۱۴	---	۵۰ ساعت
۴	نور الرحمان(۱۱)	۵۰	--	۵۰	---	ترجمه و تفسیر موضوعات برگزیده سه جزء یازدهم قرآن کریم(از آیه ۲۶-۲۷ سوره مبارکه الرحمن تا آیه ۱ سوره مبارکه همزه) بر مبنای کتاب «تفسیر همراه (تألیف گروه تخصصی تفسیر قرآن ستاد عالی کانون‌های فرهنگی هنری مساجد)»	۱۴	---	۵۰ ساعت
۵	جلسات و حلقات تفسیر	۲۶	--	۲۶	--	کتاب زندگی باقرآن (تفسیر موضوعی) تألیف استاد ابوالفضل بهرامپور . این کتاب در ۵ جلد با قطع رقعی و دارای ۲۶ موضوع قرآنی هر موضوع در یک جلسه	۱۴	---	۲۸ ساعت

طرح آموزش ترجمه و تفسیر تخصصی قرآن کریم
(نسیم حیات ۲۸ و نیمه اول جزء ۲۹)

■ اهداف طرح

اهداف کلی:

- ۱- نشر و ترویج ترجمه، تفسیر، مفاهیم و فرهنگ غنی قرآن کریم در جامعه.
- ۲- حرکت در جهت رفع مهمجوریت قرآن کریم در جامعه اسلامی (به تناسب توان).
- ۳- کمک به کاهش معضلات گوناگون بشری، با استفاده از نشر و ارائه الگوهای رفتاری و رهنمودهای قرآن کریم.

هدف رفتاری:

انتظار می‌رود فراگیران پس از گذراندن این طرح با ترجمه و تفسیر جزء ۲۸ و نیمه اول جزء ۲۹ قرآن کریم آشنا شده و فرامین حیاتبخش آن را در زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی خود به کار بندند.

■ چکیده طرح

بر اساس این طرح پس از تبلیغات، ثبت نام، سطح بندی و کلاسبندی مخاطبان- به تفکیک جنسیت، سطح تحصیلات و محدوده سنی- کلاسهای آموزشی در ۴۰ جلسه ویژه علاقمندان به ترجمه و تفسیر قرآن، در مراکز آموزشی پیش‌بینی شده برگزار و مخاطبان، ضمن آشنایی با ترجمه و تفسیر جزء ۲۸ و نیمه اول جزء ۲۹ قرآن کریم در شش ماهه اول سال ۱۳۹۶ انشاءالله خواهند توانست فرامین حیاتبخش آن را در زندگی فردی و خانوادگی خود به کار بندند. به افرادی که حد نصاب آزمون پایانی (حداقل نمره ۱۴ از ۲۰) را کسب نمایند، گواهینامه مربوطه اعطاء می‌گردد.

■ مشخصات کلی طرح

- ۱- عنوان طرح: آموزش تفسیر عمومی قرآن کریم (نسیم حیات ۲۸ و نیمه اول جزء ۲۹)
- ۲- مدت دوره: ۸۰ ساعت آموزشی (شامل ۴۰ جلسه آموزشی)
- ۳- شکل اجرای دوره: به صورت حضوری (دو جلسه در هفته)
- ۴- مقطع زمانی اجرا: شش ماهه اول سال ۱۳۹۶
- ۵- پیش‌نیاز: ۱- گواهینامه قرائت قرآن کریم (سطح ۲) ۲- گواهینامه آموزش مفاهیم قرآن کریم (سطح ۳) یا قبولی در آزمون‌های ورودی معادل
- ۶- گستره طرح: سراسر کشور.
- ۷- محل تشکیل دوره: تمامی اماکنی که امکان تشکیل کلاس در آنجا وجود داشته باشد (با اولویت مراکز فرهنگی و مذهبی).
- ۸- محتوای آموزشی دوره: ترجمه و تفسیر جزء ۲۸ و نیمه اول جزء ۲۹ قرآن کریم بر مبنای منابع زیر:
 - ۱- تفسیر نمونه (مجلدات ۲۳ تا ۲۵) «تألیف آیت‌الله العظمی ناصر مکارم شیرازی و جمعی از فضلاء حوزه علمیه قم» یا
 - ۲- تفسیر نسیم حیات (مجلد ۲۸ و ۲۹) «تألیف آقای ابوالفضل بهرامپور»
- ۹- مجری طرح: اداره امور قرآنی استانها به عنوان ناظر و کلیه مؤسسات و مراکز قرآنی مردمی و یا دستگاههای دولتی به عنوان مجری.
- ۱۰- گروه هدف (مخاطبان): علاقمندان به تفسیر قرآن کریم در مقطع سنی بالای ۱۶ سال.
- ۱۱- تعداد متعلمان در هر کلاس: حداقل ۲۰ نفر و حداکثر نفرات با توجه به امکانات.
- ۱۲- ارزش آموزشی: کسب نمره قبولی در این طرح به عنوان «۸۰ ساعت آموزش» محسوب گردیده و به قبولشدگان گواهی پایان دوره اعطاء می‌گردد.

■ شرایط شرکت کنندگان

- ۱- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی سوم راهنمایی؛
 - ۲- دارا بودن گواهینامه قرائت قرآن (سطح ۲) و ترجمه و مفاهیم قرآن (سطح ۳) یا قبولی در آزمون ورودی معادل.
- تصویر:** متقاضیانی که در هر یک از دوره‌های پیشین نسیم حیات شرکت داشته و کارنامه آموزشی مربوطه (مبنی بر موفقیت در دوره) را دریافت کرده‌اند، از شرکت در آزمونهای ورودی معاف خواهند بود.

■ محتوای آموزشی

محتوای آموزشی طرح، ترجمه و تفسیر جزء ۲۸ و نیمه اول جزء ۲۹ قرآن کریم، براساس مفاد آیات سوره مبارکه مجادله تا سوره مبارکه جن از کتب تفسیر نمونه (مجلدات ۲۳ تا ۲۵) یا کتاب نسیم حیات (جلد ۲۸ و ۲۹) می‌باشد. مدرسین محترم جهت پربارتر نمودن آموزشهای تفسیری این دوره می‌توانند از دیگر کتب تفسیری نظیر *المیزان*، *مجمع البیان*، *تفسیر نور* و ... نیز استفاده نمایند.

■ استانداردهای آموزشی

ویژگی‌های مدرّس:

- ۱- دارا بودن تسلط علمی و تجربه لازم در زمینه تدریس ترجمه و تفسیر قرآن کریم.
- ۲- دارا بودن وجهه موّجه و مناسب اجتماعی.
- ۳- توانمند بودن در جهت بهره‌گیری از تفاسیر معتبری چون *المیزان*، *مجمع البیان*، *نمونه*، *نور* و ... و دارای قدرت انتقال مطالب توأم با جذابیت بیان و فصاحت کلام.

روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، توضیحی، مباحثه و ...

تجهیزات، امکانات و وسایل مورد نیاز: تخته سفید، تجهیزات صوتی مناسب و ...

جدول ساعات آموزشی:

ارزش آموزشی (به ساعت)	حدنصاب نمره قبولی		نوع آزمون پایانی		پیش نیاز	ساعت			نام درس
	شفاهی	کتبی	شفاهی	کتبی		جمع	عملی	نظری	
۸۰ ساعت	---	۱۴ (از ۲۰)	---	✓	قرائت (سطح ۲) مفاهیم (سطح ۳)	۸۰	---	۸۰	ترجمه و تفسیر جزء ۲۸ و نیمه اول جزء ۲۹ قرآن کریم

■ جدول بودجه‌بندی درس

الف: کتاب تفسیر نمونه (مجلدات ۲۳ تا ۲۵)					
جلسه	سوره	عنوان بحث	جلسه	سوره	آیات درس
اول	مجادله	ترجمه و تفسیر آیات ۱ - ۷	بیست و یکم	طلاق	// // آیات ۱ - ۱۲
			بیست و دوم		
سوم	حشر	// // آیات ۱۴ - ۲۲	بیست و سوم	تحریم	// // آیات ۱ - ۱۲
چهارم			بیست و چهارم		

۳۰ - ۱ آیات // //	ملک	بیست و پنجم	// // آیات ۸ - ۱۴		پنجم
		بیست و ششم	// // آیات ۱۵ - ۲۰		ششم
		بیست و هفتم	// // آیات ۲۱ - ۲۴		هفتم
۵۲ - ۱ آیات // //	قلم	بیست و هشتم	// // آیات ۱ - ۱۳	ممتحنه	هشتم
		بیست و نهم			نهم
		سی ام	// // آیات ۱ - ۱۴	صف	دهم
۵۲ - ۱ آیات // //	حاقه	سی و یکم	// // آیات ۱ - ۱۱	جمعه	یازدهم
		سی و دوم			دوازدهم
		سی و سوم			سیزدهم
۴۴ - ۱ آیات // //	معارض	سی و چهارم	// // آیات ۱ - ۱۱	منافقون	چهاردهم
		سی و پنجم			پانزدهم
		سی و ششم		// // آیات ۱ - ۱۸	تغابن
سی و هفتم	هفدهم				
۲۸ - ۱ آیات // //	جن	سی و هشتم			هجدهم
		سی و نهم			نوزدهم
جمع‌بندی نکات تفسیری و رفع اشکالات		سی و نهم	جمع‌بندی نکات تفسیری و رفع اشکالات		نوزدهم
آزمون پایان دوره		چهارم	آزمون میان دوره		بیستم

ب: کتاب نسیم حیات (مجلد ۲۸ و ۲۹)

عنوان بحث	سوره	جلسه	عنوان بحث	سوره	جلسه
ترجمه و تفسیر آیات ۱ - ۷	طلاق	بیست و یکم	ترجمه و تفسیر آیات ۱ - ۷	مجادله	اول
		بیست و دوم	// // آیات ۸ - ۱۳		دوم
// // آیات ۱ - ۷	تحریم	بیست و سوم	// // آیات ۱۴ - ۱۹		سوم
		بیست و چهارم	// // آیات ۲۰ - ۲۲		چهارم
// // آیات ۱ - ۱۱	ملک	بیست و پنجم	// // آیات ۱ - ۴	حشر	پنجم
		بیست و ششم	// // آیات ۵ - ۱۰		ششم
		بیست و هفتم	// // آیات ۱۱ - ۲۰		هفتم
// // آیات ۱ - ۱۶	قلم	بیست و هشتم	// // آیات ۲۱ - ۲۴	ممتحنه	هشتم
		بیست و نهم	// // آیات ۱ - ۶		نهم
		سی ام	// // آیات ۷ - ۱۳	دهم	
// // آیات ۱ - ۲۹	حاقه	سی و یکم	// // آیات ۱ - ۶	صف	یازدهم
		سی و دوم	// // آیات ۷ - ۱۴		دوازدهم
// // آیات ۱ - ۱۸	معارض	سی و سوم	// // آیات ۱ - ۴	جمعه	سیزدهم
		سی و چهارم	// // آیات ۵ - ۱۱		چهاردهم
		// // آیات ۱ - ۹	نوح	سی و پنجم	// // آیات ۱ - ۶
سی و ششم	// // آیات ۷ - ۱۱			شانزدهم	

هفدهم	تغابن	// // آیات ۱۰ - ۱	سی و هفتم	جن	// // آیات ۱۰ - ۱
هجدهم		// // آیات ۱۸ - ۱۱	سی و هشتم		// // آیات ۲۸ - ۱۱
نوزدهم	جمع‌بندی نکات تفسیری و رفع اشکالات		سی و نهم	جمع‌بندی نکات تفسیری و رفع اشکالات	
بیستم	آزمون میان‌دوره		چهارم	آزمون پایان دوره	

■ آیین‌نامه برگزاری آزمونها

الف) آزمون ورودی:

آزمونهای ورودی ویژه کسانی است که فاقد گواهینامه قرائت قرآن (سطح ۲) و مفاهیم قرآن (سطح ۳) (بر مبنای کتاب «آموزش مفاهیم قرآن» (مجلد ۳) تألیف آقای مسعود وکیل یا کتاب «روشی آسان برای آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن» (سطح ۳) تألیف آقایان لطفی و ضرغام و یا کتاب «آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم» (مجلد سوم)، تألیف آقایان محدث، صفارهرندی و علّامی) ^۲ هستند. این افراد لازم است پس از ثبت نام، در آزمونهای ورودی - که طبق آزمونهای پایانی قرائت (سطح ۲) و مفاهیم (سطح ۳) برگزار می‌شود - شرکت نمایند و در صورت کسب حدنصابهای لازم، در دوره حضور یابند.

۲- آزمون میان‌دوره

این آزمون شامل ۲۰ سؤال تستی - تشریحی است و طبق بودجه‌بندی طرح، در جلسه بیستم برگزار می‌شود. ارزش این آزمون معادل «۵ نمره» از نمره نهایی می‌باشد. ^۳

۳- آزمون پایانی

آزمون پایان دوره شامل ۲۴ سؤال تستی - تشریحی است و به شرح زیر برگزار می‌شود:

هر یک ۰/۲۵ نمره (جمعاً ۳ نمره)	۱) ۱۲ کلمه
هر یک ۰/۵ نمره (جمعاً ۴ نمره)	۲) ترجمه ۸ عبارت (محدوداً نیم‌سطری)
هر یک ۲ نمره (جمعاً ۸ نمره)	۳) تفسیر ۴ عبارت

این آزمون ۱۵ نمره دارد و نمره آن پس از جمع شدن با نمره آزمون میان‌دوره، نمره نهایی شرکت‌کنندگان را تشکیل می‌دهد.

تذکره ۱: سؤالات آزمونها می‌بایست توسط مدرس محترم دوره طراحی گردد.

تذکره ۲: حدنصاب قبولی در دوره کسب حداقل نمره ۱۴ از ۲۰ است و اداره امور قرآنی استان موظف است به قبول شدگان گواهینامه پایان دوره را (مطابق مندرجات ضمیمه «۴» این طرح) اعطا کرده و به ۳ نفر برتر هر دوره نیز جوایزی (تا سقف اعتبار تعیین شده) اهدا نماید.

۲. لازم به ذکر است که کتاب «آموزش مفاهیم قرآن»، در شکل جدید به صورت دو جلد در یک مجلد به چاپ رسیده است و مجلد سوم دربردارنده جلد‌های ۵ و ۶ می‌باشد.

۳. بر این اساس لازم است نمره داوطلب بر ۴ تقسیم شده و سپس با نمره آزمون پایانی او جمع شود.

**طرح آموزش ترجمه و تفسیر تخصصی قرآن کریم
(نسیم حیات نیمه دوم جزء ۲۹ و جزء ۳۰)**

■ اهداف طرح

اهداف کلی:

- ۱- نشر و ترویج ترجمه، تفسیر، مفاهیم و فرهنگ غنی قرآن کریم در جامعه.
- ۲- حرکت در جهت رفع مهمجوریت قرآن کریم در جامعه اسلامی (به تناسب توان).
- ۳- کمک به کاهش معضلات گوناگون بشری، با استفاده از نشر و ارائه الگوهای رفتاری و رهنمودهای قرآن کریم.

هدف رفتاری:

انتظار می‌رود فراگیران پس از گذراندن این طرح با ترجمه و تفسیر نیمه دوم جزء ۲۹ و جزء ۳۰ قرآن کریم آشنا شده و فرامین حیاتبخش آن را در زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی خود به کار بندند.

■ چکیده طرح

بر اساس این طرح پس از تبلیغات، ثبت نام، سطح بندی و کلاسبندی مخاطبان- به تفکیک جنسیت، سطح تحصیلات و محدوده سنی- کلاسهای آموزشی در ۴۰ جلسه ویژه علاقمندان به ترجمه و تفسیر قرآن، در مراکز آموزشی پیش‌بینی شده برگزار و مخاطبان، ضمن آشنایی با ترجمه و تفسیر نیمه دوم جزء ۲۹ و جزء ۳۰ قرآن کریم در شش‌ماهه دوم سال ۱۳۹۶ انشاءالله خواهند توانست فرامین حیاتبخش آن را در زندگی فردی و خانوادگی خود به کار بندند. به افرادی که حد نصاب آزمون پایانی (حداقل نمره ۱۴ از ۲۰) را کسب نمایند، گواهینامه مربوطه اعطاء می‌گردد.

■ مشخصات کلی طرح

- ۱- عنوان طرح: آموزش تفسیر عمومی قرآن کریم (نسیم حیات نیمه دوم جزء ۲۹ و جزء ۳۰)
- ۲- مدت دوره: ۸۰ ساعت آموزشی (شامل ۴۰ جلسه آموزشی)
- ۳- شکل اجرای دوره: به صورت حضوری (دو جلسه در هفته)
- ۴- مقطع زمانی اجرا: شش‌ماهه دوم سال ۱۳۹۶
- ۵- پیش‌نیاز: ۱- گواهینامه قرائت قرآن کریم (سطح ۲) ۲- گواهینامه آموزش مفاهیم قرآن کریم (سطح ۳) یا قبولی در آزمون‌های ورودی معادل
- ۶- گستره طرح: سراسر کشور.
- ۷- محل تشکیل دوره: تمامی اماکنی که امکان تشکیل کلاس در آنجا وجود داشته باشد (با اولویت مراکز فرهنگی و مذهبی).
- ۸- محتوای آموزشی دوره: ترجمه و تفسیر نیمه دوم جزء ۲۹ و جزء ۳۰ قرآن کریم بر مبنای منابع زیر:
 - ۱- تفسیر نمونه (مجلدات ۲۵ تا ۲۷) «تألیف آیت‌الله العظمی ناصر مکارم شیرازی و جمعی از فضلاء حوزه علمیه قم»
 - ۲- تفسیر نسیم حیات (مجلد ۲۹ و ۳۰) «تألیف آقای ابوالفضل بهرامپور»
- ۹- مجری طرح: اداره امور قرآنی استانها به عنوان ناظر و کلیه مؤسسات و مراکز قرآنی مردمی و یا دستگاههای دولتی به عنوان مجری.
- ۱۰- گروه هدف (مخاطبان): علاقمندان به تفسیر قرآن کریم در مقطع سنی بالای ۱۶ سال.
- ۱۱- تعداد متعلمان در هر کلاس: حداقل ۲۰ نفر و حداکثر نفرات با توجه به امکانات.
- ۱۲- ارزش آموزشی: کسب نمره قبولی در این طرح به عنوان «۸۰ ساعت آموزش» محسوب گردیده و به قبولشدگان گواهی پایان دوره اعطاء می‌گردد.

■ شرایط شرکت کنندگان

- ۱- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی سوم راهنمایی؛
 - ۲- دارا بودن گواهینامه قرائت قرآن (سطح ۲) و ترجمه و مفاهیم قرآن (سطح ۳) یا قبولی در آزمون ورودی معادل.
- تصویر ۵:** متقاضیانی که در هر یک از دوره‌های پیشین نسیم حیات شرکت داشته و کارنامه آموزشی مربوطه (مبنی بر موفقیت در دوره) را دریافت کرده‌اند، از شرکت در آزمونهای ورودی معاف خواهند بود.

■ محتوای آموزشی

محتوای آموزشی طرح، ترجمه و تفسیر نیمه دوم جزء ۲۹ و جزء ۳۰ قرآن کریم، براساس مفاد آیات سوره مبارکه مزمل تا سوره مبارکه ناس از کتب تفسیر نمونه (مجلدات ۲۵ تا ۲۷) یا نسیم حیات (جلد ۲۹ و ۳۰) می‌باشد. مدرّسان محترم، جهت پربارتر نمودن آموزشهای تفسیری این دوره می‌توانند از دیگر کتب تفسیری نظیر *المیزان*، *مجمع البیان*، *تفسیر نور* و ... نیز استفاده نمایند.

■ استانداردهای آموزشی

ویژگی‌های مدرّس:

- ۱- دارا بودن تسلّط علمی و تجربه لازم در زمینه تدریس ترجمه و تفسیر قرآن کریم.
- ۲- دارا بودن وجهه موّجه و مناسب اجتماعی.
- ۳- توانمند بودن در جهت بهره‌گیری از تفاسیر معتبری چون *المیزان*، *مجمع البیان*، *نمونه*، *نور* و ... و دارای قدرت انتقال مطالب توأم با جذابیت بیان و فصاحت کلام.

روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، توضیحی، مباحثه و...

تجهیزات، امکانات و وسایل مورد نیاز: تخته سفید، تجهیزات صوتی مناسب و ...

جدول ساعات آموزشی:

ارزش آموزشی (به ساعت)	هدنصاب نمره قبولی		نوع آزمون پایانی		پیش نیاز	ساعت			نام درس
	شفاهی	کتبی	شفاهی	کتبی		جمع	عملی	نظری	
۸۰ ساعت	---	۱۴ (از ۲۰)	---	✓	قرائت (سطح ۲) مفاهیم (سطح ۳)	۸۰	---	۸۰	ترجمه و تفسیر نیمه دوم جزء ۲۹ و جزء ۳۰ قرآن کریم

جدول بودجه‌بندی درس

الف : کتاب تفسیر نمونه (مجلدات ۲۵ تا ۲۷)					
جلسه	سوره	عنوان بحث	جلسه	سوره	آیات درس
اول	مزمّل	ترجمه و تفسیر آیات ۱ - ۲۰	بیست و یکم	تکویر	ترجمه و تفسیر آیات ۱ - ۲۹
دوم			بیست و دوم		
سوم	مدثر	// // آیات ۱ - ۵۶	بیست و سوم	انفطار	// // آیات ۱ - ۱۹
چهارم			بیست و چهارم		
پنجم			بیست و پنجم	مطففین	// // آیات ۱ - ۳۶
ششم			بیست و ششم		
هفتم	قیامت	// // آیات ۱ - ۴۰	بیست و هفتم	بروج	// // آیات ۱ - ۲۲
هشتم			بیست و هشتم		
نهم			بیست و نهم	طارق و اعلیٰ	// // آیات ۱ - ۱۷
دهم			سی ام		
یازدهم	انسان	// // آیات ۱ - ۳۱	سی و یکم	غاشیه	// // آیات ۱ - ۲۶
دوازدهم			سی و دوم		
سیزدهم	مرسلات	// // آیات ۱ - ۵۰	سی و سوم	بلد، شمس و لیل	
چهاردهم			سی و چهارم		
پانزدهم	نبأ	// // آیات ۱ - ۴۰	سی و پنجم	ضحی، انشراح و تین	
شانزدهم			سی و ششم		
هفدهم	نازعات	// // آیات ۱ - ۴۶	سی و هفتم	علق، قدر و بینه زلزال تا همزه	
هجدهم			سی و هشتم		
نوزدهم	عبس	// // آیات ۱ - ۴۲	سی و نهم	فیل تا ناس جمع‌بندی نکات تفسیری و رفع اشکالات	
بیستم			چهلیم		

ب: کتاب نسیم حیات (مجلد ۲۹ و ۳۰)					
جلسه	سوره	عنوان بحث	جلسه	سوره	عنوان بحث
اول	مزمّل	ترجمه و تفسیر آیات ۱ - ۱۰	بیست و یکم	تکویر	ترجمه و تفسیر آیات ۱ - ۱۴
دوم			بیست و دوم		
سوم	مدثر	// // آیات ۱ - ۱۷	بیست و سوم	انفطار	// // آیات ۱ - ۱۹
چهارم			بیست و چهارم		
پنجم		// // آیات ۱۸ - ۳۱	بیست و پنجم	مطففین	// // آیات ۱ - ۱۷
ششم			بیست و ششم		
هفتم	قیامت	// // آیات ۱ - ۱۵	بیست و هفتم	بروج	// // آیات ۱ - ۲۲
			بیست و هشتم		

آیات ۱-۱۷ // //	طارق و اعلی	بیست و هشتم	آیات ۳۱-۴۰ // //	انسان	هشتم
آیات ۱-۱۹ // //		بیست و نهم	آیات ۱-۱۱ // //		نهم
آیات ۱-۲۶ // //	غاشیه	سی‌ام	آیات ۱۲-۲۲ // //	مرسلات	دهم
آیات ۱-۳۰ // //	فجر	سی و یکم	آیات ۲۳-۳۱ // //		یازدهم
بلد، شمس و لیل		سی و دوم	آیات ۱-۲۸ // //		دوازدهم
		سی و سوم	آیات ۲۹-۵۰ // //		سیزدهم
ضحی، انشراح و تین		سی و چهارم	آیات ۱-۱۶ // //	نبأ	چهاردهم
		سی و پنجم	آیات ۱۷-۴۰ // //		پانزدهم
علق، قدر و بینه		سی و ششم	آیات ۱-۳۳ // //	نازعات	شانزدهم
زلزال تا همزه		سی و هفتم	آیات ۳۴-۴۶ // //		هفدهم
فیل تا ناس		سی و هشتم	آیات ۱-۴۲ // //	عبس	هجدهم
جمع‌بندی نکات تفسیری و رفع اشکالات		سی و نهم	جمع‌بندی نکات تفسیری و رفع اشکالات		نوزدهم
آزمون پایان دوره		چهارم	آزمون میان‌دوره		بیستم

■ آیین‌نامه برگزاری آزمونها

در این بخش به صفحه ۱۱ طرح مراجعه گردد.

طرح آموزش ترجمه و تفسیر تخصصی قرآن کریم (نور الرحمان ۱۰)

موضوعات برگزیده سه جزء دهم قرآن کریم (از آیه ۳ مبارکه زمر تا آیه ۳۲ سوره مبارکه قمر)

■ اهداف طرح

اهداف کلی:

- ۱- نشر و ترویج ترجمه، تفسیر، مفاهیم و فرهنگ غنی قرآن کریم در جامعه.
- ۲- حرکت در جهت رفع مهجوریت قرآن کریم در جامعه اسلامی (به تناسب توان).
- ۳- کمک به کاهش معضلات گوناگون بشری، با استفاده از نشر و ارائه الگوهای رفتاری و رهنمودهای قرآن کریم.

هدف رفتاری:

انتظار می‌رود فراگیران پس از گذراندن این طرح با ترجمه و تفسیر موضوعات برگزیده سه جزء دهم قرآن کریم (از آیه ۳ سوره مبارکه زمر تا آیه ۳۲ سوره مبارکه قمر) آشنا شده و فرامین حیاتبخش آن را در زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی خود به کار بندند.

■ چکیده طرح

دوره ششم طرح تفسیر ترتیبی - موضوعی نور الرحمن جهت اجرا در ششماهه اول سال ۱۳۹۶ می‌باشد. در این طرح طی ۲۵ جلسه، ترجمه و تفسیر موضوعات مبتلا به سه جزء دهم قرآن کریم (از آیه ۳ سوره مبارکه زمر تا آیه ۳۲ سوره مبارکه قمر) بر مبنای کتاب «تفسیر همراه، جلد دوم (تألیف گروه تخصصی تفسیر قرآن ستاد عالی کانون‌های فرهنگی هنری مساجد)» آموزش داده خواهد شد. در پایان دوره و پس از اخذ آزمون کتبی از مفاد کتاب مذکور، به قبول شدگان گواهینامه مربوطه اعطاء می‌گردد.

■ مشخصات کلی طرح

- ۱- عنوان طرح: آموزش تفسیر عمومی قرآن کریم (نورالرحمن ۱۰) «از آیه ۳ سوره مبارکه زمر تا آیه ۳۲ سوره مبارکه قمر»
- ۲- مدت دوره: ۵۰ ساعت آموزشی (شامل ۲۵ جلسه آموزش)
- ۳- شکل اجرای دوره: به صورت حضوری و یک جلسه در هفته
- ۴- مقطع زمانی اجرا: نیمه اول سال ۱۳۹۶
- ۵- پیش‌نیاز: ندارد
- ۶- گستره طرح: سراسر کشور
- ۷- محل تشکیل دوره: تمامی اماکنی که امکان تشکیل کلاس در آنجا وجود داشته باشد (با اولویت مراکز فرهنگی و مذهبی)
- ۸- محتوای آموزشی دوره: ترجمه و تفسیر موضوعات برگزیده سه جزء دهم قرآن کریم (از آیه ۳ سوره مبارکه زمر تا آیه ۳۲ سوره مبارکه قمر)
- ۹- مجری طرح: اداره امور قرآنی استانها به عنوان ناظر و کلیه مؤسسات و مراکز قرآنی مردمی و یا دستگاههای دولتی به عنوان مجری
- ۱۰- گروه هدف (مخاطبان): علاقمندان به تفسیر قرآن کریم در مقطع سنی بالای ۱۶ سال
- ۱۱- تعداد متعلمان در هر کلاس: حداقل ۴۰ نفر و حداکثر نفرات با توجه به امکانات
- ۱۲- تعداد سهمیه استان: با توجه به نیاز و اقبال مردم
- ۱۳- ارزش آموزشی: کسب نمره قبولی در این دوره به عنوان «۵۰ ساعت آموزش» محسوب می‌شود

■ محتوای آموزشی

این دوره شامل سلسله دروسی از موضوعات منتخب سه جزء دهم قرآن کریم (از آیه ۳ سوره مبارکه زمر تا آیه ۳۲ سوره مبارکه قمر)، بر مبنای کتاب «تفسیر همراه، جلد دوم (تألیف گروه تخصصی تفسیر قرآن ستاد عالی کانون‌های فرهنگی هنری مساجد)»، می‌باشد و طی ۲۵ جلسه اجرا خواهد شد.

■ استانداردهای آموزشی

ویژگی‌های مدرّس:

ضروری است دار القرآن الکریم اداره کل تبلیغات اسلامی استان، از مدرّسانی استفاده نماید که دارای ویژگیهای ذیل باشند:

- ۱- دارای تسلط علمی و تجربه لازم در زمینه تدریس ترجمه و تفسیر قرآن کریم و مسلط به شیوه تفسیر قرآن به قرآن و تفاسیر مأثور از اهل بیت (علیهم‌السلام) و حتی المقذور مسلط به تفسیر ترتیبی و موضوعی.
 - ۲- دارای وجهه موّجه و مناسب اجتماعی.
 - ۳- توانمند در جهت بهره‌گیری از تفاسیر معتبری چون *المیزان*، *مجمع البیان*، *نمونه*، *نور* و ... و دارای قدرت انتقال مطالب توأم با جذابیت بیان و فصاحت کلام.
- * تذکر: شایسته است برای انتخاب مدرّسان مذکور، از علمای طراز اول استان ائمه جمعه، چهره‌های شناخته شده، مدیران گروه الهیات و معارف اسلامی و دانشکده‌های علوم قرآن و حدیث استفاده شود.
- ۴- در صورت تشکیل دوره مجزا برای خواهران، از مدرّسان خواهر استفاده شود.

تذکر مهم: از آنجایی که هدف سازمان دار القرآن الکریم، عمومی کردن فرهنگ اصیل و انسان‌ساز قرآن کریم است، شایسته است که اداره امور قرآنی با انجام تبلیغات گسترده، جلسات تدریس را در یکی از مساجد یا حسینیه‌ها و یا مراکز فرهنگی بزرگ شهر قرار دهد، تا تعداد کثیری از علاقه‌مندان بتوانند از مباحث استفاده کنند و محدودیتی برای حضور مردم وجود نداشته باشد. مکان برگزاری دوره باید از نظر امکانات آموزشی و رفاهی، از قبیل داشتن نور مناسب، تخته، سرویس بهداشتی، سیستم تهویه و آرامش محیط و ... در حد مطلوب باشد و مسئول دوره جهت آماده‌سازی مکان برگزاری از لحاظ پاکیزگی و معطر نمودن فضا، توجه لازم را معطوف نماید.

روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، توضیحی، مباحثه و ...

تجهیزات، امکانات و وسایل مورد نیاز: تخته سفید، تجهیزات صوتی مناسب و ...

جدول ساعات آموزشی:

نام درس	تعداد واحد	ساعت			درس پیش نیاز	نوع آزمون پایانی		حدنصاب نمره قبولی	ارزش آموزشی (به ساعت)
		نظری	عملی	جمع		کتابی	شفاهی		
نور الرحمن (۱۰)	---	۵۰	---	۵۰	ندارد	✓	کتابی (۱۴ از ۲۰)	---	۵۰ ساعت

■ جدول بودجه‌بندی درس بر اساس کتاب تفسیر همراه، جلد دوم (موضوعات منتخب)

جلسه	موضوع	سوره (آیه)	جلسه	موضوع	سوره (آیه)
اول	توحید ناب	زمر - ۳ (ص ۴۵۸ قرآن)	چهاردهم	توحید ناب	شوری - ۱۱ (ص ۴۸۴ قرآن)
دوم	کفر و ایمان	زمر - ۷ (ص ۴۵۹ قرآن)	پانزدهم	مژده رسالت	شوری - ۲۳ (ص ۴۸۶ قرآن)
سوم	در پرتو نور رب	زمر - ۲۲ (ص ۴۶۱ قرآن)	شانزدهم	مشورت	شوری - ۳۸ (ص ۴۸۷ قرآن)
چهارم	آیه امید بخش	زمر - ۵۳ (ص ۴۶۴ قرآن)	هفدهم	سفر و نعمت‌های الهی	زخرف - ۱۴ تا ۱۲ (ص ۴۹۰ قرآن)
پنجم	تقوا مایه رستگاری	زمر - ۶۱ (ص ۴۶۵ قرآن)	هجدهم	عاقبت اعراض از یاد خدا	زخرف - ۳۶ (ص ۴۹۲ قرآن)
ششم	مغفرت الهی	غافر - ۳ (ص ۴۶۷ قرآن)	نوزدهم	دوستی پایدار و ناپایدار	زخرف - ۶۷ (ص ۴۹۴ قرآن)
هفتم	خیانت چشم	غافر - ۱۹ (ص ۴۶۹ قرآن)	بیستم	شب تدبیر	دخان - ۳ و ۴ (ص ۴۹۶ قرآن)
هشتم	مقایسه دنیا و آخرت	غافر - ۳۸ و ۳۹ (ص ۴۷۱ قرآن)	بیست و یکم	مقام متقین	دخان - ۵۱ و ۵۲ (ص ۴۹۸ قرآن)
نهم	اهمیت دعا	غافر - ۶۰ (ص ۴۷۴ قرآن)	بیست و دوم	هر کس در گرو اعمال خویش	جاثیه - ۱۵ (ص ۵۰۰ قرآن)
دهم	تحقق معجزه با اذن الهی	غافر - ۷۸ (ص ۴۷۶ قرآن)	بیست و سوم	روز درماندگی	جاثیه - ۲۸ (ص ۵۰۱ قرآن)
یازدهم	سرگذشت سرکشان	فصلت - ۱۷ (ص ۴۷۸ قرآن)	بیست و چهارم	نشانه‌های کمال	احقاف - ۱۵ (ص ۵۰۴ قرآن)
دوازدهم	بشارت الهی	فصلت - ۳۰ (ص ۴۸۰ قرآن)	بیست و پنجم	جنیان در مسیر کمال و سعادت	احقاف - ۳۱ (ص ۵۰۶ قرآن)
سیزدهم	راه‌های خدانشناسی	فصلت - ۵۳ (ص ۴۸۲ قرآن)	بیست و ششم	یاری خداوند و آثار آن	محمد - ۷ (ص ۵۰۷ قرآن)
				بخل، بخیلی به خود	محمد - ۳۸ (ص ۵۱۰ قرآن)
				غلبه نهایی حق	فتح - ۲۸ (ص ۵۱۴ قرآن)
				تمسخر، عیب جویی، القاب زشت	حجرات - ۱۱ (ص ۵۱۶ قرآن)
				مرده خواری	حجرات - ۱۲ (ص ۵۱۷ قرآن)
				نزدیکتر از خود	ق - ۱۶ (ص ۵۱۹ قرآن)
				روزی مقدر است	ذاریات - ۲۲ و ۲۳ (ص ۵۲۱ قرآن)
				هدف از خلقت	ذاریات - ۵۶ (ص ۵۲۱ قرآن)
				عصمت پیامبر	نجم - ۳ و ۴ (ص ۵۲۶ قرآن)
				اعراض از غافلین	نجم - ۲۹ (ص ۵۲۷ قرآن)
				قرآن کتاب تذکر	قمر - ۳۲ (ص ۵۳۰ قرآن)
				آزمون پایانی	

* تذکر: با توجه به اینکه به طور متوسط از هر دو صفحه کلام الله مجید یک موضوع برای تفسیر انتخاب شده، شایسته است جهت انس بیشتر مخاطبان با کلام الله مجید و ایجاد فضایی روحانی و معنوی، با توزیع قرآن و رحل در ابتدای هر جلسه آیات آن دو صفحه طبق جدول ذیل به صورت ترتیل تلاوت شود و آنگاه مدرس محترم پس از ترجمه اجمالی آیات تلاوت‌شده، طبق جدول فوق تفسیر را آغاز نماید.

جلسه	سوره (آیات)	جلسه	سوره (آیات)
اول	ص ۶۲ - آخر و زمر ۱-۵	چهاردهم	شوری ۱-۳۱
دوم	زمر ۶-۲۱	پانزدهم	شوری ۳۲-۵۳ و زخرف ۱-۲۲
سوم	زمر ۲۲-۴۰	شانزدهم	زخرف ۲۳-۸۹
چهارم	زمر ۴۱-۵۶	هفدهم	دخان ۱-۵۹
پنجم	زمر ۵۷-۷۵	هجدهم	جاثیه ۱-۳۷
ششم	غافر ۱-۱۶	نوزدهم	احقاف ۱-۳۵
هفتم	غافر ۱۷-۳۳	بیستم	محمد ۱-۳۸
هشتم	غافر ۳۴-۴۹	بیست و یکم	فتح ۱-۲۹ و حجرات ۱-۱۲

حجرات ۱۳-۱۸ و ق ۱-۴۵	بیست و دوم	غافر ۵۰-۶۶	نهم
ذاریات ۱-۶۰	بیست و سوم	غافر ۶۷-۸۵	دهم
طور و نجم	بیست و چهارم	فصلت ۱-۲۰	یازدهم
قمر	بیست و پنجم	فصلت ۲۱-۳۸	دوازدهم
-----		فصلت ۳۹-۵۴	سیزدهم

■ آیین‌نامه برگزاری آزمون پایانی

آزمون پایان دوره شامل ۲۵ سؤال تستی - تشریحی است و به شرح زیر برگزار می‌شود:

هر یک ۲۵/۰ نمره (جمعاً ۳ نمره)	۱) ترجمه ۱۲ کلمه (تستی)
هر یک ۵/۰ نمره (جمعاً ۳ نمره)	۲) ترجمه ۶ عبارت (محدوداً نیم‌سطری) (تستی)
هر یک ۲ نمره (جمعاً ۱۴ نمره)	۳) ۷ سؤال تفسیری (تشریحی)

تذکره ۱: سؤالات آزمون توسط مدرس محترم دوره طراحی شود.

تذکره ۲: حداقل نمره قبولی نهایی ۱۴ از ۲۰ می‌باشد و دارالقرآن الکریم استان موظف است به قبولشدگان گواهینامه پایان دوره را اعطا و به ۳ نفر برتر هر دوره نیز جوایزی (تا سقف اعتبار تعیین شده) اهدا نماید.

طرح آموزش ترجمه و تفسیر تخصصی قرآن کریم (نور الرحمن ۱۱)

موضوعات برگزیده سه جزء یازدهم قرآن کریم (از آیه ۲۶-۲۷ سوره مبارکه الرحمن تا آیه ۱ سوره مبارکه همزه)

■ اهداف طرح

اهداف کلی:

- ۱- نشر و ترویج ترجمه، تفسیر، مفاهیم و فرهنگ غنی قرآن کریم در جامعه.
- ۲- حرکت در جهت رفع مهجوریت قرآن کریم در جامعه اسلامی (به تناسب توان).
- ۳- کمک به کاهش معضلات گوناگون بشری، با استفاده از نشر و ارائه الگوهای رفتاری و رهنمودهای قرآن کریم.

هدف رفتاری:

انتظار می‌رود فراگیران پس از گذراندن این طرح با ترجمه و تفسیر موضوعات برگزیده سه جزء یازدهم قرآن کریم (از آیه ۲۶-۲۷ سوره مبارکه الرحمن تا آیه ۱ سوره مبارکه همزه) آشنا شده و فرامین حیاتبخش آن را در زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی خود به کار بندند.

■ چکیده طرح

دوره هفتم طرح تفسیر ترتیبی - موضوعی نور الرحمن جهت اجرا در ششماه دوم سال ۱۳۹۶ می‌باشد. در این طرح طی ۲۵ جلسه، ترجمه و تفسیر موضوعات مبتلا به سه جزء یازدهم قرآن کریم (از آیه ۲۶-۲۷ سوره مبارکه الرحمن تا آیه ۱ سوره مبارکه همزه) بر مبنای کتاب «تفسیر همراه، جلد دوم (تألیف گروه تخصصی تفسیر قرآن ستاد عالی کانون‌های فرهنگی هنری مساجد)» آموزش داده خواهد شد. در پایان دوره و پس از اخذ آزمون کتبی از مفاد کتاب مذکور، به قبول شدگان گواهینامه مربوطه اعطاء می‌گردد.

■ مشخصات کلی طرح

- ۱- **عنوان طرح:** آموزش تفسیر عمومی قرآن کریم (نورالرحمن ۱۱) «از آیه ۲۶-۲۷ سوره مبارکه الرحمن تا آیه ۱ سوره مبارکه همزه»
- ۲- **مدت دوره:** ۵۰ ساعت آموزشی (شامل ۲۵ جلسه آموزش)
- ۳- **شکل اجرای دوره:** به صورت حضوری و یک جلسه در هفته
- ۴- **مقطع زمانی اجرا:** نیمه دوم سال ۱۳۹۶
- ۵- **پیش‌نیاز:** ندارد
- ۶- **گستره طرح:** سراسر کشور
- ۷- **محل تشکیل دوره:** تمامی اماکنی که امکان تشکیل کلاس در آنجا وجود داشته باشد (با اولویت مراکز فرهنگی و مذهبی)
- ۸- **محتوای آموزشی دوره:** ترجمه و تفسیر موضوعات برگزیده سه جزء یازدهم قرآن کریم (از آیه ۲۶-۲۷ سوره مبارکه الرحمن تا آیه ۱ سوره مبارکه همزه)
- ۹- **مجری طرح:** اداره امور قرآنی استانها به عنوان ناظر و کلیه مؤسسات و مراکز قرآنی مردمی و یا دستگاههای دولتی به عنوان مجری
- ۱۰- **گروه هدف (مخاطبان):** علاقمندان به تفسیر قرآن کریم در مقطع سنی بالای ۱۶ سال
- ۱۱- **تعداد متعلمان در هر کلاس:** حداقل ۲۰ نفر و حداکثر نفرات با توجه به امکانات
- ۱۲- **تعداد سهمیه استان:** با توجه به نیاز و اقبال مردم
- ۱۳- **ارزش آموزشی:** کسب نمره قبولی در این دوره به عنوان «۵۰ ساعت آموزش» محسوب می‌شود

■ محتوای آموزشی

این دوره شامل سلسله دروسی از موضوعات منتخب سه جزء یازدهم قرآن کریم (از آیه ۲۶-۲۷ سوره مبارکه الرحمن تا آیه ۱ سوره مبارکه همزه)، بر مبنای کتاب «تفسیر همراه، جلد دوم (تألیف گروه تخصصی تفسیر قرآن ستاد عالی کانون‌های فرهنگی هنری مساجد)»، می‌باشد و طی ۲۵ جلسه اجرا خواهد شد.

■ استانداردهای آموزشی

در این بخش به صفحه ۲۴ طرح مراجعه گردد.

جدول ساعات آموزشی:

نام درس	تعداد واحد	ساعت			درس پیش نیاز	نوع آزمون پایانی		حدنصاب نمره قبولی	ارزش آموزشی (به ساعت)
		نظری	عملی	جمع		کتابی	شفاهی		
نور الرحمن (۱۱)	---	۵۰	---	۵۰	ندارد	✓	کتابی (۱۴ از ۲۰)	---	۵۰ ساعت

■ جدول بودجه‌بندی درس بر اساس کتاب تفسیر همراه، جلد دوم (موضوعات منتخب)

جلسه	موضوع	سوره (آیه)	جلسه	موضوع	سوره (آیه)
اول	سرنوشت زمینیان	الرحمان - ۲۶-۲۷ (ص ۵۳۲ قرآن)	چهاردهم	دوستان و دشمنان انسان	تغابن - ۱۴ (ص ۵۵۷ قرآن)
دوم	وظیفه ما در قبال احساس دیگران	الرحمان - ۶۰ (ص ۵۳۳ قرآن)	پانزدهم	هدف از آفرینش	ملک - ۲ (ص ۵۶۲ قرآن)
سوم	تقدیر و حکمت مرگ	واقعیه - ۶۰-۶۱ (ص ۵۳۶ قرآن)	شانزدهم	شکیبایی د تبلیغ دین	قلم - ۴۸ (ص ۵۶۶ قرآن)
چهارم	مبدأ عالم	حدید - ۴ (ص ۵۳۸ قرآن)	هفدهم	نامه اعمال	حاقه، ۱۹-۲۲ (ص ۵۶۷ قرآن)
پنجم	حقیقت زهد	حدید - ۲۳ (ص ۵۴۰ قرآن)	هجدهم	حریص و آزمند	معارج، ۱۹-۲۲ (ص ۵۶۹ قرآن)
ششم	رسوایی تبهکاران	مجادله - ۶ (ص ۵۴۲ قرآن)	نوزدهم	پناهگاهی ناامن	جن - ۵ و ۶ (ص ۵۷۲ قرآن)
هفتم	آداب مجلس	مجادله - ۱۱ (ص ۵۴۳ قرآن)	بیستم	شب زنده داری	مزل - ۲-۴ (ص ۵۷۴ قرآن)
هشتم	نیازمندان ایثارگر	حشر - ۹ (ص ۵۴۶ قرآن)	بیست و یکم	رهایی یافتگان	مدثر، ۲۸ و ۲۹ (ص ۵۷۶ قرآن)
نهم	فرجام نگری	حشر - ۱۸ (ص ۵۴۸ قرآن)	بیست و دوم	دو راهی سرنوشت	انسان - ۳ (ص ۵۷۸ قرآن)
دهم	سیاست خارجی	ممتحنه - ۸ (ص ۵۵۰ قرآن)	بیست و سوم	یاد خدا هر صبح و شام	انسان، ۲۴ و ۲۵ (ص ۵۷۹ قرآن)
یازدهم	مدعیان دروغین	صف - ۲ و ۳ (ص ۵۵۱ قرآن)	بیست و چهارم	باغ ها و سرچشمه ها	مرسلات، ۴۱-۴۳ (ص ۵۸۱ قرآن)
دوازدهم	عالمان بی عمل	جمعه - ۵ (ص ۵۵۳ قرآن)	بیست و پنجم	حسرت کافران	نبا - ۴۰ (ص ۵۸۳ قرآن)
سیزدهم	عاقبت سخت دل بستگی به دنیا	منافقون - ۹ (ص ۵۵۵ قرآن)	بیست و ششم	پی آمد کفر به قرآن	عبس - ۱۷ (ص ۵۸۵ قرآن)
				کم فروشان	مطففین، ۱-۳ (ص ۵۱۶ قرآن)
				مقصد نهایی	انشقاق، ۶-۸ (ص ۵۸۹ قرآن)
				روز ظهور حق	طارق - ۹ و ۱۰ (ص ۵۹۱ قرآن)
				برتری و ماندگاری آخرت	اعلیٰ - ۱۶ و ۱۷ (ص ۵۹۲ قرآن)
				نفس مطمئنه	فجر - ۲۷ و ۲۸ (ص ۵۹۴ قرآن)
				راه رستگاری	شمس، ۸-۱۰ (ص ۵۹۵ قرآن)
				قوس صعود و نزول	تین - ۴-۶ (ص ۵۹۷ قرآن)
				دنیا مزرعه آخرت	زلزال - ۷ و ۸ (ص ۵۹۹ قرآن)
				عیب جویان	همزه - ۱ (ص ۶۰۱ قرآن)
				آزمون پایانی	

* تذکر: با توجه به اینکه به طور متوسط از هر دو صفحه کلام الله مجید یک موضوع برای تفسیر انتخاب شده، شایسته است جهت انس بیشتر مخاطبان با کلام الله مجید و ایجاد فضایی روحانی و معنوی، با توزیع قرآن و رحل در ابتدای هر جلسه آیات آن دو صفحه طبق جدول ذیل به صورت ترتیل تلاوت شود و آنگاه مدرس محترم پس از ترجمه اجمالی آیات تلاوت شده، طبق جدول فوق تفسیر را آغاز نماید.

جلسه	سوره (آیات)	جلسه	سوره (آیات)
اول	الرحمان ۱- ۴۰	چهاردهم	تغابن و تحریم
دوم	الرحمان ۴۱- ۷۸	پانزدهم	ملک
سوم	واقعه	شانزدهم	قلم و حاقه
چهارم	حدید ۱- ۱۸	هفدهم	معارج ، نوح و جن
پنجم	حدید ۱۹- ۲۹	هجدهم	مزمّل، مدثر و قیامه
ششم	مجادله ۱- ۶	نوزدهم	انسان
هفتم	مجادله ۷- ۲۲	بیستم	مرسلات و نبأ
هشتم	حشر ۱- ۹	بیست و یکم	نازعات، عبس، تکویر، انفطار و مطففین
نهم	حشر ۱۰- ۲۴	بیست و دوم	انشقاق، بروج و طارق
دهم	ممتحنه	بیست و سوم	اعلی تا بلد
یازدهم	صف	بیست و چهارم	شمس تا بینه
دوازدهم	جمعه	بیست و پنجم	زلزال تا ناس
سیزدهم	منافقون		-----

■ آیین‌نامه برگزاری آزمون پایانی

در این بخش به صفحه ۲۶ طرح مراجعه گردد.

طرح آموزش تفسیر موضوعی قرآن کریم

(جلسات و حلقات تفسیر)

۲۶ موضوع برگزیده ویژه زندگی با قرآن بر گرفته از ۵ جلد کتاب «زندگی با قرآن» تالیف استاد بهرامپور

اهداف طرح

اهداف کلی:

- ۱- نشر و ترویج تفسیر، مفاهیم و فرهنگ غنی قرآن کریم در جامعه.
- ۲- حرکت در جهت رفع مهجوریت قرآن کریم در جامعه اسلامی (به تناسب توان).
- ۳- کمک به کاهش معضلات گوناگون جامعه، با استفاده از نشر رهنمودها و سبک زندگی قرآنی.

هدف رفتاری:

انتظار می‌رود فراگیران پس از گذراندن این طرح با ۲۶ موضوع دارای معنا و مفهوم سبک زندگی قرآنی برگرفته از ۵ جلد کتاب «زندگی با قرآن» تالیف استاد بهرامپور آشنا شده و فرامین حیاتبخش آن را در زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی خود به کار بندند.

چکیده طرح:

توسعه و ترویج معارف نورانی قرآن کریم از طریق گسترش حلقه‌ها و کلاسهای آموزش تفسیر با نگاه درمان جویانه در بین عموم جامعه به ویژه جوانان و قشر تحصیل کرده و با بهره‌گیری از اساتید حوزه و دانشگاه، صاحب‌نظر در این عرصه در کشور، اهمیت ویژه‌ای دارد. در این طرح شرکت کنندگان که عموم مردم و ترجیحاً دانشجویان و دانش‌آموزان دبیرستانی خواهند بود، طی ۲۶ جلسه یک ساعته در مدت زمان ۶ ماهه ی دوم سال ۱۳۹۶ با ۲۶ موضوع قرآنی موثر در سبک زندگی قرآنی آشنا خواهند شد. در پایان دوره و پس از اخذ آزمون کتبی از مفاد کتب مذکور، به قبول شدگان گواهینامه‌ای مربوطه اعطاء می‌گردد.

مشخصات کلی طرح

- ۱- عنوان طرح: طرح آموزش تفسیر موضوعی قرآن کریم (جلسات و حلقات تفسیر)
- ۲- مدت دوره: ۵۲ ساعت آموزشی در ۲۶ جلسه آموزش
- ۳- شکل اجرای دوره: به صورت حضوری و یک جلسه در هفته
- ۴- مقطع زمانی اجرا: نیمه دوم سال ۱۳۹۶
- ۵- پیش‌نیاز: ندارد
- ۶- گستره طرح: سراسر کشور
- ۷- محل تشکیل دوره: تمامی اماکنی که امکان تشکیل کلاس در آنجا وجود داشته باشد (با اولویت موسسات، منازل و خانه‌های قرآن شهری و روستایی)
- ۸- محتوای آموزشی دوره: ۵ جلد کتاب «زندگی با قرآن» تالیف استاد بهرامپور
- ۹- مجری طرح: اداره امور قرآنی استانها به عنوان ناظر و کلیه مؤسسات و خانه‌های قرآن
- ۱۰- گروه هدف (مخاطبان): علاقمندان به تفسیر قرآن کریم در مقطع سنی بالای ۱۶ سال
- ۱۱- تعداد متعلمان در هر کلاس: حداقل ۲۰ نفر و حداکثر نفرات با توجه به امکانات
- ۱۲- تعداد سهمیه استان: با توجه به نیاز و اقبال مردم
- ۱۳- ارزش آموزشی: کسب نمره قبولی در این دوره به عنوان «۵۲ ساعت آموزش» محسوب می‌شود.

■ محتوای آموزشی

این دوره شامل سلسله دروسی از ۲۶ موضوع جمع آوری شده در ۵ جلد کتاب «زندگی با قرآن» تالیف استاد بهرامپور طی ۲۶ جلسه آموزشی اجرا خواهد شد.

جدول ساعات آموزشی:

نام درس	تعداد واحد	ساعت			درس پیش نیاز	نوع آزمون پایانی		حدنصاب نمره قبولی	ارزش آموزشی (به ساعت)
		نظری	عملی	جمع		کتابی	شفاهی		
حلقات تفسیر	---	۵۲	---	۵۲	ندارد	✓	کتابی (۱۴ از ۲۰)	---	۵۲ ساعت

■ جدول بودجه‌بندی درس بر اساس کتاب زندگی با قرآن جلد های ۱-۵

جلسه	موضوع	سوره (آیه)	جلسه	موضوع	سوره (آیه)
اول	اظهار نظر	جلد اول ص ۱۱	چهاردهم	ذکر کثیر	جلد سوم ص ۵۱
دوم	جعل حلال و حرام	جلد اول ص ۳۳	پانزدهم	آرامش روان کجاست؟	جلد سوم ص ۸۹
سوم	خروج از ظلمت	جلد اول ص ۵۷	شانزدهم	روابط خارجی با کفار	جلد چهارم ص ۹
چهارم	محرم و نامحرم	جلد اول ص ۸۱	هفدهم	عامل هدایت کیست؟	جلد چهارم ص ۲۷
پنجم	فلسفه خلقت	جلد اول ص ۱۰۳	هجدهم	غدیر خم رسولان	جلد چهارم ص ۴۹
ششم	قرائت راه است یا مقصد؟	جلد دوم ص ۷	نوزدهم	دعای مستجاب	جلد چهارم ص ۷۵
هفتم	نماز چرا اثر ندارد؟	جلد دوم ص ۳۳	بیستم	حرام خواری نوظهور	جلد چهارم ص ۹۹
هشتم	احساس حضور	جلد دوم ص ۵۵	بیست و یکم	قاطعیت در اظهار عقیده	جلد چهارم ص ۱۲۳
نهم	عبودیت روح عبادت	جلد دوم ص ۷۷	بیست و دوم	آن سوی هستی قصه چیست؟	جلد پنجم ص ۹
دهم	تحمیل فشار محیط برگناه	جلد دوم ص ۱۰۱	بیست و سوم	آن سوی هستی قصه چیست؟	جلد پنجم ص ۳۳
یازدهم	آیات امام زمان عج	جلد سوم ص ۷	بیست و چهارم	آن سوی هستی قصه چیست؟	جلد پنجم ص ۵۱
دوازدهم	چند بار توبه؟	جلد سوم ص ۳۱	بیست و پنجم	آن سوی هستی قصه چیست؟	جلد پنجم ص ۷۳
سیزدهم	کاتبان اعمال	جلد سوم ص ۵۱	بیست و ششم	آن سوی هستی قصه چیست؟	جلد پنجم ص ۹۵
				آزمون پایانی	

آیین‌نامه اجرایی

■ مسؤل و مجری طرح

مسئولیت برگزاری دوره‌ها طبق طرح تفصیلی مربوطه به عهده اداره امور قرآنی استان می‌باشد که البته توسط نهادهای دولتی، مؤسسات و مراکز قرآنی مردمی و تحت نظارت اداره امور قرآنی استان اجرا خواهد شد. مجری طرح پس از دریافت ابلاغیه و دستورالعمل، موظف است در جهت اجرای طرح طبق مراحل اجرایی اقدام نماید.

■ مراحل اجرایی

۱- سازماندهی و برنامه‌ریزی اجرایی طرح در استان: برنامه‌ریزی جهت تسهیم و ابلاغ سهمیه‌ها به اتحادیه قرآنی استان و کانونهای قرآن شهرستانها (طبق سهمیه‌های تعیین شده از سوی سازمان دارالقرآن الکریم و ابلاغ شده از سوی دفتر مرکزی سازمان تبلیغات اسلامی در اوائل هر سال و یا درخواست تأیید و صدور مجوز برگزاری دوره‌های ابداعی و بومی)

۲- تبلیغات: تبلیغات برگزاری دوره‌ها به طور متمرکز از سوی سازمان دارالقرآن الکریم و به صورت استانی از جانب اداره امور قرآنی استان و کانونهای قرآن تابعه، با استفاده از صدا و سیما، نماز جمعه، جراید، برنوشته، پلاکاردها، اطلاعیه و ... انجام خواهد شد.

۳- ثبت نام از علاقمندان (همراه با انجام آزمونهای ورودی مورد نیاز)

۴- هماهنگی با مدرسان دوره و تهیه کتب، امکانات و ملزومات آموزشی و کمک آموزشی.

۵- انتخاب و تهیه مکانهای مناسب جهت برگزاری کلاسها.

۶- ارزیابی و بازرسی از دوره‌ها در طول برگزاری.

۷- تهیه، تنظیم و ارسال فرمهای اطلاعات و آمار.

۸- هماهنگی‌های لازم در خصوص روند اجرایی دوره‌ها با معاونت آموزش و پژوهش سازمان دارالقرآن الکریم در خلال

برگزاری دوره‌های مربوطه و اعلام کتبی تعداد و مشخصات کامل دوره‌های در حال اجرا.

۹- انجام آزمون‌های میان دوره و پایانی و ارائه گواهینامه به قبولشدگان همراه با انتخاب نفرات برتر دوره و اهداء جوایز

به ایشان.

۱۰- بایگانی و نگهداری اسناد هزینه‌ها جهت تسویه حساب نهایی.

۱۱- تهیه و ارسال فهرست اسامی قبولشدگان دوره به سازمان دارالقرآن الکریم.

تذکره: هزینه ثبت نام و برگزاری دوره وفق بخشنامه سالانه سازمان دارالقرآن الکریم خواهد بود.

■ آیین‌نامه انضباطی

۱- حضور متعلمان در کلیه جلسات درسی الزامی است.

تذکره: ارائه مدرک موخه از سوی متعلم به مسئولان دوره در موخه کردن غیبت الزامی است.

۲- حداکثر غیبت موخه در طول دوره سه جلسه می‌باشد (مشروط بر ارائه ادله قابل قبول).

۳- کلیه متعلمان موظف به حفظ شئون رفتار و ظاهری از جمله حفظ کامل حجاب (برای خواهران) و پوشش مناسب (برای برادران) می‌باشند.

تذکره ۱: با توجه به نیاز گسترده کشور به حفظ نیروهای ارزشی قرآنی، ثبت‌نام‌شدگان در بدو ورود نسبت به تعهد شرعی و قانونی خود مبنی بر همکاری‌های آتی با دارالقرآن الکریم استان (در صورت نیاز) توجیه کردند.

تذکره ۲: آئین نامه مربوطه شامل طرح نورالرحمان نمی باشد (بند ۱، ۲ و تذکره ۱).

نکات مهم

- ۱- به منظور ارتقاء سطح معلومات تفسیری مخاطبان جلسات قرائت سنتی قرآن کریم که به صورت هفتگی در منازل و مساجد برگزار می گردد تاکید می گردد حداقل ۳۰٪ از سهمیه **طرح آموزش تفسیر موضوعی قرآن کریم (جلسات و حلقات تفسیر)** باهماهنگی اساتید جلسات یاد شده به این جلسات اختصاص یابد.
 - ۲- شایسته است برای انتخاب مدرّسان دوره‌ها، از علمای طراز اول استان و مدیران گروه الهیات و معارف اسلامی دانشکده‌های علوم قرآن و حدیث نظرخواهی شود.
 - ۳- در صورت تشکیل کلاس مجزا برای خواهران و برادران، حتی المقدور برای کلاس خواهران از مدرّسان خواهر و برای کلاس برادران از مدرّسان برادر استفاده شود.
 - ۴- مدرس محترم در آغاز دوره و پیش از آموزش، به بیان مقدمه، اهداف دوره و بیان نکات کلی پیرامون طرح بپردازند.
 - ۵- ارائه یک نسخه از تصویر «جدول بودجه‌بندی دروس» و «نحوه ارزشیابی»، در آغاز دوره، به مدرس محترم الزامی است. بدیهی است رعایت سرفصلهای مصوّب در ساعات آموزشی تعیین‌شده، موجب کیفیت بیشتر دوره خواهد شد.
 - ۶- شایسته است پیش از برگزاری دوره‌ها، تبلیغات گسترده‌ای صورت گیرد و طی جلسه یا جلساتی نسبت به توجیه کادر آموزشی جهت تبیین اهداف و شیوه‌های تدریس مورد نظر، توسط مجرب‌ترین فرد در امر تعلیم ترجمه و تفسیر قرآن کریم اقدام گردد.
 - ۷- ضروری است محل برگزاری دوره یکی از حسینیه‌ها و یا مراکز فرهنگی بزرگ شهر انتخاب شود تا امکان حضور و استفاده عموم مردم فراهم گردد. مکان برگزاری دوره باید از نظر امکانات آموزشی و رفاهی، از قبیل داشتن نور مناسب، تخته، سرویس بهداشتی، سیستم تهویه، آرامش محیط و ... در حد مطلوب باشد و مسئول دوره جهت آماده‌سازی مکان برگزاری از لحاظ پاکیزگی و معطر نمودن فضا، توجه لازم را معطوف نماید.
- تذکره:** کلاس‌های خواهران به علت معذورات شرعی، باید در مکانی غیر از مساجد برگزار شود.
- ۸- چنانچه سهمیه تخصیصی و یا تعداد دوره‌های خودگردان طرح، بیش از یک دوره است، دوره‌های برنامه‌ریزی شده، به نسبت استعداد جمعیت مناطق و شهرستان‌ها تقسیم شود و کلاس‌ها در شهر یا ناحیه خاصی متمرکز نگردد.
 - ۹- صدور کارت شناسایی برای داوطلبان شرکت‌کننده (به جز افراد مستمع آزاد) و تشکیل پرونده‌های مجزا می‌تواند در اجرای هرچه منظم‌تر کلاس‌های آموزشی و جدیت قرآن‌آموزان مؤثر باشد.
 - ۱۰- با توجه به ارزشیابی سالانه و همچنین جهت اصلاح طرح‌ها، نسبت به جمع‌آوری، جمع‌بندی و ارسال فرم (جمع‌بندی‌شده) نظرسنجی متعلمان در هر دوره و همچنین فرم نظرسنجی معلم دوره اهتمام لازم صورت پذیرد.
- یادآوری:** بدیهی است توجه به نکات فوق، در سوابق مثبت اداره امور قرآنی استان منظور شده و در محاسبات ارزشیابی سالانه محاسبه خواهد گردید.